

Raadscommissie Bestuur en Middelen

Portefeuillehouder: Pieter Kos

Van team: Team Omgeving

Adviseur: Mark Boeree

E-mail: m.boeree@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2023-017084**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: Voorstel inzake de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst vaarverbinding Boerenverdriet

Publiekssamenvatting:

In 2020 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de provincie Noord-Holland om een omvaarroute via het Boerenverdriet te maken in verband met een toen te verwachten stremming van de Koopvaardersschutsluis. Deze stremming had te maken met een renovatie van de sluis (die op dit moment wordt uitgevoerd). De gemeenteraad besloot hieraan een bijdrage te leveren van € 3,5 mln. (van totaal geschat circa € 16,5 mln.). In de afgelopen tijd is duidelijk geworden dat renovatie van de Koopvaardersschutsluis mogelijk is zonder stremming. Om die reden hoeft de omvaarroute niet meer gemaakt te worden. De gemeente heeft echter redenen om de route wel bevaarbaar te willen maken: Betere verbinding tussen haven en stad, meer reuring en bedrijvigheid op Willemsoord; extra waterinfrastructuur beschikbaar in geval de marine- en civiele haven uitbreiden. Met dit besluit wordt de oude overeenkomst vervangen door een nieuwe overeenkomst waarmee het geld beschikbaar blijft voor investering in de haven.

Geadviseerd besluit

1. een investeringskrediet van € 3.266.000,- als cofinanciering ter beschikking te stellen als verplichting voortvloeiend uit een te sluiten Nieuwe SOK ter vervanging van een eerder reeds geormerkt en gereserveerd investeringskrediet ad € 3,5 mln. op basis van een Oude SOK ten behoeve van de te creëren omvaarroute via het Boerenverdriet.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Op 2 juni 2020 heeft de raad het besluit genomen (2020-021744) een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 3,5 mln. als cofinanciering in het project Omvaarroute Boerenverdrietsluis (dekking te voorzien voor deze ruimtevrager in de kadernota 2021-2024). Het creëren van deze omvaarroute leek destijds benodigd in verband met een stremming van de Koopvaardersschutsluis (KVSS) in verband met de renovatie en verlenging van deze 'provinciale' sluis. Tevens werd besloten om na de renovatie van de Koopvaardersschutsluis een onafhankelijke evaluatie te laten plaatsvinden naar de impact van de gewijzigde route. De uitkomst daarvan zou de grondslag vormen voor een later te nemen besluit omtrent de permanente ingebruikname van de omvaarroute voor de recreatievaart.

Mede op basis van deze besluitvorming werd een 'Overeenkomst tot regeling van de voorbereiding en uitvoering van een vaarverbinding tussen het Hollands Diep en het Noordhollandsch kanaal via de Boerenverdrietsluis', (zoals het document volledig heet, afgekort; de Oude SOK) met de provincie gesloten.

Deze Oude SOK kende een tweetal doelstellingen:

1. Het permanent bevaarbaar maken voor de pleziervaart van de vaarweg;
2. Het tijdelijk en incidenteel beschikbaar maken van de vaarweg ten behoeve van de beroepsvaart.

De scope van deze overeenkomst was als volgt verwoord:

- het bevaarbaar maken van de omvaarroute via het Boerenverdriet;
- de ombouw van de Boerenverdrietkeersluis tot -schutsluis;
- het verplaatsen van de schepen van Museumhaven uit het Boerenverdriet, waarmee deze vaarweg wederom bevaarbaar wordt.

Relevant is het feit dat de gemeente maximaal de genoemde € 3,5 mln. euro zou bijdragen aan het creëren van de omvaarroute, waaronder ook de bouw van een schutsluis in het Boerenverdriet. De totale omvaarroute zou –op genoemde € 3,5 mln. na- voor rekening en risico van provincie Noord-Holland worden aangelegd.

In de tijdspanne sinds het sluiten van deze SOK in 2020 is het speelveld gewijzigd: De omvaarroute is niet langer nodig als voorziening tijdens de renovatiewerkzaamheden van de KVSS omdat in die periode de sluis niet voor langere tijd gestremd zal zijn. Bovendien gaat de verlenging van de KVSS – in ieder geval de komende 6 tot 8 jaar- niet door, zo heeft de provincie gecommuniceerd. Het belang – verwoord in de 2^e doelstelling van de SOK- van een omvaarroute voor de beroepsvaart tijdens (kortdurende) stremmingen in de hoofdvaarweg via het Nieuwe Diep en calamiteiten tijdens de renovatie van de KVSS via de Boerenverdrietsluis en Zeedoksluis, is daarmee komen te vervallen;

Het college van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland zien echter redenen om vast te houden aan het 1^e doel: Een permanent bruikbare vaarverbinding voor de recreatievaart via het Boerenverdriet en het creëren van een calamiteitenroute voor de beroepsvaart. Deze vaarverbinding dient verschillende doelen binnen het programma 'Ontwikkeling Maritiem Cluster', het 'samenwerkingsprogramma' tussen de Koninklijke Marine, Provincie Noord-Holland en gemeente Den Helder, dat sinds september 2020 loopt.

Er is dus reden om een Nieuwe SOK te sluiten ter vervanging van de bestaande Oude SOK. Na een lange onderhandeling heeft de provincie zich onder voorbehoud van goedkeuring van Provinciale Staten bereid verklaard de oorspronkelijk begrote financiële middelen voor het creëren van de Omvaarroute -minus de reeds uitgegeven gelden aan onderzoeken e.d.- beschikbaar te houden. Een belangrijk verschil met de bestaande Oude SOK is echter dat, mocht de gemeente besluiten de middelen in te zetten voor het alsnog creëren van een schutsluis in het Boerenverdriet, een eventuele kostenoverschrijding voor rekening en risico van gemeente Den Helder komt. Een voorwaarde die de provincie bovendien stelt is dat de eerder geoordeelde €3,5 mln. door de gemeente herbevestigd wordt als bijdrage in de aanleg van de sluis. Een laatste verschil met de bestaande Oude SOK is dat, mocht de gemeente Den Helder binnen een bepaalde tijdspanne besluiten geen schutsluis in het Boerenverdriet aan te leggen, de door de provincie geoordeelde gelden zullen worden ingebracht in de Ontwikkeling Maritiem Cluster.

Met het aangaan van een Nieuwe SOK vervalt de bestaande Oude SOK. Met het sluiten van de Nieuwe SOK worden de eerder door de provincie geormerkte gelden ten behoeve van de omvaarroute veilig gesteld voor besteding binnen het Maritiem Cluster.

Doelen en resultaten

Het doel is het sluiten van een Nieuwe SOK die tegemoet komt aan de gewijzigde situatie. Een situatie waarin:

- voor de provincie geen reden meer is om vanuit het oogpunt van de werkzaamheden aan de Koopvaardersschutsluis investeringen te plegen in een te creëren omvaarroute via het Boerenverdriet;
- gemeente Den Helder nog steeds een wens heeft om het Boerenverdriet bevaarbaar te maken voor de pleziervaart;
- voor gemeente Den Helder van belang is met de provincie Noord-Holland een co-financier te hebben als het gaat om benodigde investeringen in het havengebied van Den Helder;

in de tussenliggende tijd een gezamenlijk belang is ontstaan tussen gemeente Den Helder en provincie Noord Holland (naast ook de Koninklijke Marine) om investeringen te plegen in de gebiedsontwikkeling Maritiem Cluster.

Kaders en omstandigheden

- een gewijzigde situatie waarin geen omvaarroute via het Boerenverdriet meer aangelegd hoeft te worden ten behoeve van de renovatie van de Koopvaardersschutsluis;
- doelstellingen van het Maritiem Cluster, het samenwerkingsverband tussen de Koninklijke Marine, Provincie Noord-Holland en gemeente Den Helder.

Argumenten en alternatieven

Belangrijkste argument is om de door de provincie gereserveerde gelden beschikbaar te houden en te verkrijgen ter investering in het Maritiem Cluster en haar onderliggende doelstellingen. Maar let op: Indien de gelden niet binnen 3 jaar na het sluiten van de overeenkomst (oktober 2023) worden besteed, is het aan GS of de middelen beschikbaar blijven voor het Maritiem Cluster.

Het niet-aangaan van de onderliggende Nieuwe SOK (als óf de gemeenteraad óf provinciale staten niet instemt) betekent in principe dat de Oude Samenwerkingsovereenkomst in stand blijft en partijen opnieuw met elkaar in gesprek/ onderhandeling zullen moeten treden omtrent het vervolg.

Echter, gezien het feit dat voor provincie Noord-Holland een belangrijke doelstelling uit de Oude SOK is komen te vervallen (creëren omvaarroute) is het de vraag hoe lang de financiële verplichting hieruit voortvloeiend juridisch standhoudt mocht hierover een discussie ontstaan.

Nakoming eisen van de provincie van de verplichtingen uit de Oude SOK dient te weinig doelen. Bovendien zet dit de goede samenwerking die wij als gemeente Den Helder hebben met provincie Noord-Holland onnodig op scherp. Het is van groot belang dat de partners binnen het Maritiem Cluster constructief met elkaar blijven werken aan de onderliggende doelstellingen: versterking haven economie en maritieme stadsontwikkeling.

Overigens vindt besluitvorming door Provinciale Staten nog plaats, naar verwachting op 2 oktober a.s..

Bestuurlijke vernieuwing

In dit dossier is geen sprake van bestuurlijke vernieuwing.

Op grond van de Referendumverordening gemeente Den Helder 2012 is dit besluit niet referendabel.

Duurzaamheid

Van duurzaamheid in dit dossier slechts indirect sprake. Namelijk bij de uitvoering van de betreffende werkzaamheden.

Financiële consequenties

Om de op grond van de Samenwerkingsovereenkomst 2020 (SOK) van de provincie Noord-Holland gereserveerde middelen ter beschikking gesteld te krijgen is het noodzakelijk (lees: voorwaarde) dat gemeente Den Helder de op 2 juni 2020 geaccordeerde € 3,5 mln. (waarvan nog een bedrag resteert van € 3.266.000,-) herbevestigt.

Bovendien is de consequentie van het ondertekenen van de nieuwe SOK (ter vervanging van de oude SOK) dat het risico op kostenoverschrijding bij aanleg van een schutsluis in het Boerenverdriet bij de gemeente Den Helder komt te liggen.

Uitvoering en planning

Na besluitvorming bij zowel gemeente Den Helder als bij de Provinciale Staten zullen consultatierondes worden gehouden met stakeholders. Het doel hiervan is om met elkaar te onderzoeken óf en onder welke voorwaarden de Boerenverdriet-vaarweg een optimalere rol kan vervullen in het kader van de doelstellingen van het Maritiem Cluster: versterking havenconomie en maritieme stadsontwikkeling. En in het verlengde daarvan en meer concreet:

1. Het zorgen voor meer en betere verbindingen tussen haven en stad;
2. Het aantrekkelijker maken van het gebied tussen haven en stad;
3. Het verbeteren van het ruimtegebruik van de fysieke ruimte;
4. Beter gebruik van het gehele areaal: water, kades; ruimte in algemene zin.

Besluitvorming bij provincie Noord-Holland vindt plaats, naar verwachting, op 2 oktober a.s.

Communicatie

In overleg met de partners binnen de Ontwikkeling Maritiem Cluster, de Koninklijke Marine en provincie Noord-Holland zal een communicatiestrategie worden gekozen.

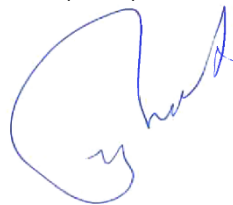
Den Helder, 16 mei 2023

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris
M.J. (Marc) Pothast

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2023-017084
Onderwerp	Voorstel inzake de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst vaarverbinding Boerenverdriet

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 16 mei 2023,

besluit:

1. een investeringskrediet van € 3.266.000,- als cofinanciering ter beschikking te stellen als verplichting voortvloeiend uit een te sluiten Nieuwe SOK ter vervanging van een eerder reeds geoormerkt en gereserveerd investeringskrediet ad € 3,5 mln. op basis van een Oude SOK ten behoeve van de te creëren omvaarroute via het Boerenverdriet.

Aldus besloten in de raadsvergadering van